

Korruption och revision

Kommek

Professor Olle Lundin

TI corruption perception list

Rank	Country	2015 Score	2014 Score	2013 Score	2012 Score
1	Denmark	91	92	91	90
2	Finland	90	89	89	90
3	Sweden	89	87	89	88
4	New Zealand	88	91	91	90
5	Netherlands	87	83	83	84
5	Norway	87	86	86	85
7	Switzerland	86	86	85	86

Vad är korrruption?

- "Korrruption är missbruk av makt- eller förtroendeställning för personlig förmån eller till förmån för en annan person eller grupp till vilken man har ett lojalitetsförhållande." FN
- Missbruk av offentlig makt för privat vinning, Världsbanken

Korruption i Sverige?!

- Logen i Malmö
- Riksrevisionen
- Middag Investor 100 år
- Motala (Skrotkassan i Allingsås)
- Systembolagets muthärva
- Kriminalvården muthärva
- Göteborgshärvan
- Trafikverket
- Statens Fastighetsverk
- Riksdagsmäns bidragsregler
- Svenska kraftnät
- Fyra VW-bilar
- Kommunalrådet med möbelaffär/restaurang
- SMHI:s försäljning

Finns det korruption i Sverige?

- Japp

Vad har vi för att förhindra korrruption?

- Hur anställda ska agera
- Hur beslut ska fattas

Vilka regler är relevanta för att skydda oss mot korruption?

- 1:9 RF, saklighet och opartiskhet
- Jäv, 6 kap. 28 § KL
- Bisysslor, 7 § LOA
- Muttbrott, tagande och givande av, 10 kap. 5a-c §§ BrB
- Tjänstefel, 20 kap. 1 § BrB
- Men rättsreglerna gör inte all korruption olaglig/kriminell!

Lokala åtgärder

- Handlingsplaner
- Medvetenhet om problematiken
- Hur ser det ut utifrån betraktat?

Vad kan revisionen bidra med?

- Identifiera riskområden, t.ex. upphandling, kontakter med näringslivet, stora byggprojekt, anställdas bisysslor
- Öka medvetenheten hos förtroendevalda och anställda, korruption finns och är skadligt
- Hålla koll på miljöer, växer snabbt fram lokala värdegrunder och normer inom mer eller mindre slutna miljöer
- Upptäcksrisk central, revisionsplan kan verka både positivt och negativt
- Vara medveten om att korruption finns i Sverige!

Jävsregler i kommunallagen

- 6 kap. 28 § Den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om
- han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas medföra synnerlig nytta eller skada,
- han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
- Ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller själv är knuten till
- det i övrigt finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Delikatessjäv

- Svår att tillämpa
- Uppenbar vänskap och fiendskap
- Ekonomiskt beroende, anställning? Om chefen är jävig är alla underlydande jäviga?
- Engagerat sig så i saken att opartiskheten kan sättas ifråga
- Saknas praxis

Bisysslor

- Arbetshindrande
- Konkurrerande
- Förtroendeskadliga

Vad är bisysslor?

- All typ av verksamhet, arvoderad eller inte, som inte har direkt med den privata sfären att göra
- Typiskt sett tillåtna; uppdrag som förtroendevald, medlemskap i ideella föreningar,

Förtroendeskadliga bisysslor 7 § LOA

- En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.
- AD 1999 nr 106 , skoterfallet

- Det kan enligt Arbetsdomstolens mening inte råda någon tvekan om att det allmänt sett inte är förenligt med den angivna lagbestämmelsen att en anställd bedriver näringsverksamhet som inte bara har beröring med den aktuella statliga verksamheten utan även har den anställdes egen arbetsgivare som kund.

Mutbrott

- Mutbrott, tagande och givande av, 10 kap. 5a-c §§ BrB
- "Otillbörlig förmån", t.ex. privat vänskap
 - Malmö, utrikesminister och Kommunal
- NJA 2008 s 705, VD och landshövding på jakt

Mutbrott

- Behövs inga löften eller överenskommelser
- Privata kontakter bryter igenom